

Særlige døråbnere (SEL § 125 stk. 3)

Center Pleje og Omsorg

Lovens betingelser for brug af særlige døråbnere

Følgende betingelser skal være opfyldt og dokumenteret i CARE, før særlige døråbnere lovligt vil kunne anvendes som magtmiddel i forhold til en borger.

- Borgeren har en dokumenteret betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, og han/hun er visiteret til hjælp.
- Hvis borgeren er i stand til at give informeret samtykke, skal alt, hvad der er muligt, forinden være foretaget for at opnå borgerens frivillige medvirken til anvendelse af særlige døråbnere.
- Alle andre muligheder end brug af særlige døråbnere skal være forgæves afprøvet eller overvejet, herunder overvejelser om, hvorvidt ændringer i indretningen af boligen vil kunne hindre, at borgeren er dørsøgende.
- Formålet med brug af særlige døråbnere er, at borgeren forsinkes i sin handling. Der må ikke anvendes særlige døråbnere med henblik på helt at forhindre borgeren i at komme ud.
- Der skal være nærliggende risiko for, at borgeren, eller andre, vil lide væsentlig personskaade ved at borgeren forlader boligen.
- Der skal foreligge en konkret viden om, at borgerens forladelse af boligen, vil indebære en nærliggende risiko for væsentlig personskaade. Eksempelvis en konkret viden om, at borgeren ikke er trafiksikker, at borgeren søger stærkt trafikerede områder, at borgeren søger vandhuller og lignende eller at borgeren ikke kan orientere sig og dermed farer vild.
- Brugen af en særlig døråbner skal være absolut påkrævet for at afværge en nærliggende risiko for, at borgeren eller andre vil lide væsentlig personskaade ved at borgeren forlader boligen.
- Der skal foreligge en forudgående tilladelse fra Borgervisitationsafdelingen på anvendelse af særlige døråbnere. Tilladelsen skal være tidsbegrænset.

Ibrugtagning - når tilladelsen fra Borgervisitation er givet

- En særlig døråbner kan kun lovligt anvendes på yderdøre og kun som en forsinkende foranstaltning (eksempelvis dobbelt dørøgreb, dobbelt tryk for døråbning mv). Der skal altid samtidig etableres en tilkaldefunktion ved døren, således at beboere eller besøgende, der ikke selv kan finde ud af at åbne døren, kan tilkalde personale, der kan åbne døren. Muligheden for at tilkalde personale skal også omfatte den borger, der er omfattet af magtforanstaltningen, medmindre vedkommende samtidig er omfattet af en magtafgørelse efter SEL § 127 (tilbageholdelse i boligen).
- Egentlige aflåsningssystemer er ikke tilladte. Det gælder også kodelåse.

- Personalet skal løbende vurdere, om der er mulighed for at iværksætte andre foranstaltninger end magtanvendelse via særlige døråbnere

Registrering og indberetninger

Godkendt brug af særlige døråbnere skal registreres første gang, når den særlige døråbner monteres. Registreringen skal foretages straks og senest dagen efter af den medarbejder, der har iværksat monteringen af den særlige døråbner.

Lederen har pligt til at sørge for opfølgning og refleksion og at indsende indberetningsskemaerne (Socialstyrelsens skema 1) én gang om måneden.

Udarbejdelse af handleplan

SEL § 136 stk. 2 pålægger kommunen at udarbejde en handleplan for alle personer, overfor hvem der er truffet beslutning om magtanvendelse.

Handleplanen udarbejdes af lederen og skal indeholde:

- formålet med indsatsen således at behovet for indgreb kan afsluttes
- hvilken indsats, der er nødvendig for at opnå formålet
- den forventede varighed af indsatsen

Dokumentationskrav

I forbindelse med magtanvendelsen skal følgende punkter dokumenteres i CARE:

- Formålet med magtanvendelsen.
- Hvad der forgæves er gjort/overvejet for at undgå magtanvendelsen
- At der er søgt og opnået forhåndsgodkendelse.
- Hvornår magtanvendelsen er sat i værk.
- Hvilket tilsyn, lederen har besluttet under magtanvendelsen, overvejelserne herom og hvornår der er ført tilsyn.

Omsorgsmidler - herunder indretning af boligen

- Foranstaltninger, som udelukkende iværksættes med henblik på at skabe øget tryghed eller forhindre skader og som ikke samtidig, mod borgerens vilje, forhindrer denne i at flytte sig fra et sted til et andet, er ikke magtanvendelse – men er det, man kalder omsorgspligt.

Eksempler kan være brug af vindspil ved hoveddøren, brug af butiksklokke ved hoveddøren mv., som øger personalets opmærksomhed, når hoveddøren åbnes eller en særlig indretning i boligen, brug af særlige farver, planter mv. i indretningen af boligen, som øger borgerens tryghed i boligen.

Det bemærkes, at det ikke er magtanvendelse at låse hoveddøren i det omfang, man normalt holder disse døre låst for at forhindre tyveri eller besøg af uvedkommende. Dette gælder både i dag- og nattetimerne. Beboerne skal dog kunne åbne døren indefra eller kunne tilkalde hjælp til at åbne døren.

- Tryghedsskabende foranstaltninger må dog ikke bruges mod borgerens vilje eller for at forhindre borgeren i "med vilje" at forlade boligen. Så bruges det nemlig som et magtmiddel, og det vil under alle omstændigheder være ulovligt.